

Valtiovarainministeriön ja Tullin välinen tulossopimus vuodelle 2022

sekä ennakkolliset tavoitteet vuosille 2023-2025

Sisältö

1.	Tullin strategia ja toimintaympäristön muutokset.....	3
2.	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
3.	Toiminnallinen tuloksellisuus	5
3.1.	Toiminnallinen tehokkuus.....	5
3.1.1.	Tuottavuus.....	5
3.1.2.	Taloudellisuus.....	5
3.1.3.	Kannattavuus ja kustannusvastaavuus	5
3.2.	Tuotokset ja laadunhallinta.....	6
3.2.1.	Palvelukyky ja laatu.....	6
4.	Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet.....	7
5.	Henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja hallinta.....	7
6.	Rahoitus	8
7.	Sopimuksen voimassaolo ja seuranta.....	9
8.	Allekirjoitukset.....	9
	Liite: Muut seurattavat mittarit ja kehityskohteet	10

1. Tullin strategia ja toimintaympäristön muutokset

Tullin päätehtävänä on huolehtia tulliselvityksestä ja -verotuksesta, ulkomaanliikenteen valvonnasta, tullirikosten torjunnasta, ulkomaankaupan tilastoinnista ja tullilaboratoriotutkimuksista.

Tullin syksyllä 2020 valmistuneessa strategiatyössä on määritelty Tullin toiminta-ajatus, arvot, toimintaympäristön muutokset, visio ja strategia vuosille 2020-2023.

Tullin visio on 'Enemmän kuin Tulli – yhdessä askeleen edellä'.

Tullin strategiset kärkiteemat ovat:

- **Yhteiskuntavastuu:** Toteutamme tehtävämme monikulttuurisessa toimintaympäristössä vastuullisesti ja vaikuttavasti mahdollisuuksia hyödyntäen ja uhkiin varautuen. Olemme esimerkillinen toimija – askeleen edellä ekologisessa, taloudellisessa ja sosiaalisessa vastuussa.
- **Sidosryhmät ja verkostot:** Yhteistyö tukee tavoitteidemme saavuttamista sekä tuottaa lisäarvoa asiakkaille ja kumppaneille.
- **Tieto ja teknologia:** Tieto ja teknologiat parantavat palveluita ja valvontaa. Otamme käyttöön uusia toimintavarmoja teknologisia ratkaisuja.
- **Henkilöstö ja osaaminen:** Olemme houkutteleva työnantaja. Kehitämme osaamistamme jatkuvasti ja huolehdimme työhyvinvoinnista.
- **Johtaminen ja työkuultuuri:** Tullin arvot ja eettiset periaatteet ohjaavat toimintaamme. Johtamisemme on osallistavaa. Toimimme yhteisten päämääriemme ja tavoitteidemme hyväksi.

Tullin kannalta merkityksellisiä toimintaympäristön muutostekijöitä:

- Julkisen talouden kestävyysvaje ja mahdolliset poliittikalinjausten muutokset
- Yhteiskunnan asenneilmaston muutos
- Ilmastonmuutos ja ekologinen kestävyyskriisi
- Kansainvälisen politiikan jännitteet ja kauppapolitiikan muutokset
- EU:n kehitys lähivuosina
- Uhkia: pandemiat, ympäristökatastrofit, kyberkriisit ja informaatiovaikuttaminen
- Kansainvälistyvä ja edistynyt teknologiaa hyödyntävä rikollisuus
- Asiakastarpeiden ja teknologinen kehitys
- Työvoiman saatavuus, työn muutos, uudet tehtävät ja roolit

Tullin toimintaympäristössä kaupan ja tulliselvityksen digitalisoituminen näkyy erityisen selvästi digitaalisten palvelujen kysyntänä ja kehittämistarpeina ja myös vaatimuksina valvontatoiminnan kyvylle vastata digitalisaation tuomiin haasteisiin. Samalla tietoturvan ja tietosuojan merkitys on kasvanut.

Koronakriisin johdosta matkustajaliikenne ulkomaille ja ulkomailta väheni merkittävästi eikä ole palautunut vielä ennalleen matkustusrajoitusten yhä vaikuttaessa Suomessa ja muualla. Vaikutukset ulkomaankauppaan olivat pienempiä ja lyhytkestoisempia.

Koronakriisi lisäsi huomattavasti etätyöskentelyä myös Tullissa maaliskuun 2020 jälkeen ja etätyön määrän kasvu koronakriisiä edeltävään aikaan verrattuna on pysyvä suuntaus. Etätyö, paikkariippumattomuus ja yhteiskäyttöiset tilat vähentävät julkisen hallinnon tilatarpeita ja virkamatkustamista tulevina vuosina. Valtion toimitilaverkkoa uudistetaan muun muassa alueellisen läsnäolon suunnitelmalla, valtion toimitilastrategiassa, kiinteistöstrategiassa sekä valtion palvelu- ja toimitilaverkko-hankkeessa ja Tulli pyrkii osaltaan hyödyntämään monipaikkatyöskentelyn tuomia mahdollisuuksia.

2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tavoitteet vuoden 2022 talousarvioesityksessä

Toimialan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet indikaattoreineen	Yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita tukevat TAE:n lukutavoitteet	Toiminnallisen tulokellisuuden mittarit ja alustavat tavoitteet TAE:n toimintamomentilla
28. VM:n hallinnonala	10. Verotus ja tulli	02. Tulli
Taloudellisesti kestävä julkinen talous - Kestävyysvaje pienenee - Valtionhallinnon nettorahtausvarat / BKT-suhde nousee - Julkisen talouden nimellinen alijäämä on alle 3 % suhteessa BKT:hen. - Verovaje on alhainen.	Verotulojen tehokas kertymä turvataan edistämällä veronmaksuönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta ja hoitamalla verovalvonta uskottavasti Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan ja verovajetta supistetaan kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä viranomaisten välillä	Verojäämä enintään 2,0 %
Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti - Valtionhallinto toimii kansalaislähtöisesti - Julkisen hallinnon digitalisaatiokehitys ja hyvä tiedonhallinta tehostavat ja parantavat julkisia palveluita	Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä poliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa.	Tulliselvityksen asiakastytyväisyys yritysasiakkaat, ei tavoitetta 2022 Tulliselvityksen asiakastytyväisyys henkilöasiakkaat 3,6 (asteikko 1-5) Tullausjärjestelmien saatavuus: järjestelmät pois käytöstä enintään 58 tuntia Tuomioistuimen muuttamien tullauspäätösten määrä enintään 5 Kiireellisistä laboratorionäytteistä tutkittu tavoiteajassa 81 % Takaicin saatu rikoshyöty vähintään 20 milj. euroa Tavaraan kohdistuvat tarkastukset, osuma-% 14 %

3. Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1. Toiminnallinen tehokkuus

3.1.1. Tuottavuus

Tuottavuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Ennuste 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Tuottavuusindeksi	81,1	102	81,1*	103	104	105	106

Tuottavuusindeksi pohjautuu tulliselvityksen ja yhteiskunnan suojaamisen keskeisimpiin suoritteisiin, joita on painotettu niiden vaatiman työajan suhteessa. Painotettujen suoritteiden määrä jaetaan henkilötyövuosikertymällä. Suurempi indeksiluku on parempi.

* Ennustetta ei ole laskettu laskennan ollessa vuositason lukuihin perustuvaa. Varovasti arvioiden ennusteeksi on laitettu sama indeksiluku kuin vuonna 2020. Tulliselvityksen volyymit ovat pääosin kasvaneet edellisvuodesta mutta vastaavasti korona-rajoitusten vuoksi matkustajaliikenne on ollut vähäistä etenkin itärajalla koko vuoden ajan, mikä näkyy sen alueen suoritämäärissä.

3.1.2. Taloudellisuus

Taloudellisuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Ennuste 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Taloudellisuusindeksi	124,4	100	124,4*	99	98	97	96

Indeksi lasketaan jakamalla vuotuiset kustannukset painotettujen suoritteiden määrällä. Pienempi indeksiluku on parempi.

* Ennustetta ei ole laskettu laskennan ollessa vuositason lukuihin perustuvaa. Varovasti arvioiden ennusteeksi on laitettu sama indeksiluku kuin vuonna 2020. Tulliselvityksen volyymit ovat pääosin kasvaneet edellisvuodesta mutta vastaavasti korona-rajoitusten vuoksi matkustajaliikenne on ollut vähäistä etenkin itärajalla koko vuoden ajan, mikä näkyy sen alueen suoritämäärissä.

3.1.3. Kannattavuus ja kustannusvastaavuus

Kannattavuuden ja kustannusvastaavuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Ennuste 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Julkisoikeudellisten suoritteiden kannattavuus, %	-5,8	-10	-6	-10	-10	-10	-10
Liiketaloudellisten suoritteiden kannattavuus, %	12,2	7	10	7	7	7	7

3.2. Tuotokset ja laadunhallinta

3.2.1. Palvelukyky ja laatu

Palvelukyvyn ja laadun mittarit

Mittari	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Ennuste 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Tulliselvityksen asiakastytyväisyys, yritysasiakkaat, asteikko 1-5, mitataan joka toinen vuosi (TAE)		4	3,7	-	4	-	4
Tulliselvityksen asiakastytyväisyys, henkilöasiakkaat, asteikko 1-5 (TAE)		3,5	2,3	3,6	3,6	3,6	3,6
Tullausjärjestelmien saatavuus, järjestelmät pois käytöstä enintään, tuntia (TAE)	60	60	90	58	58	58	58
Tuomioistuimen muuttamien tullauspäätösten määrä enintään, kpl (TAE)	2	10	2	5	5	5	5
Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa, %	2,7	2,2	1,9	2,2	2,2	2,2	2,2
Verojäämä enintään, % (TAE)	2,1	2	2	2	2	2	2
Tullirikosten selvittämistaso vähintään, %	89	89	90	89	89	89	89
Takaisin saatu rikoshyöty vähintään, miljoonaa euroa (TAE)	26	18	>20	20	20	20	20
Kiireellisistä laboratorionäytteistä tutkittu tavoiteajassa, % (TAE)	-	80	80	81	81	81	81
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus vähintään, %	29,7	23	28	23	23	23	23
Tavaraan kohdistuvat tarkastukset, osuma-% (TAE)	14,2	14	14	14	14	14	14
Matkustajatarkastusten osuvuus, %	14,3	12	20	10	10	10	10
Ajoneuvo- ja kuljetusvälinetarkastusten osuvuus, %	3,1	4	3,1	5	6	7	7

TAE = tavoite mukana talousarvioesityksessä vuodelle 2022

4. Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet

Hanke	Mihin tulossopimuksen tavoitteeseen liittyy
Tulliselvityksen tietojärjestelmien kokonaisuudistus 2015 – 2025. Edetään MASP2019 ja hankesuunnitelman mukaisesti. Edistetään saapumisen ja kansallisen tuonnin käyttöönottoprojekteja, joissa tehdään yksi iso käyttöönotto syyskuussa 2022. Edistetään viennin ja passituksen käyttöönottoprojekteja, joihin liittyen aloitetaan ko. projektien testausvaiheet tähtäimenä käyttöönotto vuoden 2023 alkupuolella. Tuetaan jo tuotannossa olevia osuuksia, mutta varsinaisia jatkokehitystöitä ei tehdä ellei lainsäädäntö edellytä tai tuotannossa havaita pikaista muutosta edellyttäviä tarpeita. Seurataan tekeillä olevan MASP2022 etenemistä ja arvioidaan mahdolliset vaikutukset hankkeeseen.).	Verotulojen tehokas kertymä. Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.
Salassa pidettävien tietojen turvallinen käsittely (2022).	Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta.
Modernin teknologian ja uudenlaisen osaamisen vaatimien kyvykkyyksien rakentaminen (mm. tiedonkeruu ja analysointi, koneoppimiseen peruva riskianalyysi, poikkeavuuksien tunnistaminen, tekninen valvonta ja biometrinen tunnistaminen sekä sähköisen todisteaineiston hankinta ja tutkinta)	Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta. Harmaan talouden torjunta.
Tullin ja Verohallinnon välinen tietojärjestelmäratkaisujen toteutusprojekti verotuksen ja valvonnan tarvitsemien tietojen turvaamiseksi molemmissa organisaatioissa	Verotulojen tehokas kertymä Harmaan talouden torjunta
Pankki- ja maksutilien rekisterin jatkokehitys	Harmaan talouden torjunta

5. Henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja hallinta

Yhteiset henkilöstövoimavarojen mittarit

Mittari	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Ennuste 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Henkilötyövuodet	1 944	1 980	2 010	1 980	1 980	1 980	1 980
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi Y, asteikko 1-5)	3,54	3,45	3,66	3,65	3,7	3,7	3,7
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	11,3	11,0	10	10,8	11,0	11,0	11,0
Johtajuusindeksi, (VMBaro, JO)	3,35	3,43	3,48	3,5	3,55	3,55	3,55
Suoraan pääjohtajan alaisten johtajien johtamissopimusten osuus, %		100	100	100	100	100	100
Monipaikkaisesti rekrytoidun henkilöstön osuus kaikista rekrytoiduista vuoden aikana, % (seurantamittari)		5	8	8	8	8	8
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro 5.5.)	3,65	3,7	3,89	3,9	3,95	3,95	3,95

Valtion yhteisten HR-tavoitteiden mittarit

Mittari	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Ennuste 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Osaamisen kehittäminen							
Strateginen henkilöstösuunnittelu (1-5) *		3,5	3,5	3,5	4	4	4
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro 4.1)	3,7	3,75	3,7	3,8	3,8	3,8	3,8
Liikkuvuuden edistäminen							
Henkilökierrossa olleiden määrä, osuus henkilöstöstä, %		0,5	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8
Työnantajakuva							
Työnantajakuva ja arvot (keskiarvo VMBaron kohdista 8.2-8.4)	3,85	3,9	4,06	4,1	4,1	4,1	4,1

* Strateginen henkilöstösuunnittelu, itsearviointi:

5 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista sekä osa johtamisprosesseja toimien johdon käytännön työkaluna toiminnan suunnittelussa

4 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista

3 = viraston henkilöstösuunnittelu on strategista

2 = virastolla on henkilöstösuunnitelma

1 = virastolla ei ole henkilöstösuunnitelmaa

6. Rahoitus

Kehysesityksen 2023 – 2026 peruslaskelman mukainen taulukko

(1000 euroa)	Toteuma 2020	TA 2021 *	Arvio 2021	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Arvio 2026
Henkilöstökulut	106 807	113 675	113 675	112 804	112 804	112 804	112 804	112 804
Toimitilavuokratulut	12 840	13 519	13 519	13 800	14 100	14 200	14 200	14 200
Palvelujen ostokulut	38 619	41 476	41 526	39 726	43 826	43 826	43 826	43 826
Muut kulut	4 975	5 200	4 770	4 420	4 370	4 370	4 370	4 370
Investointimenot	17 804	37 107	29 827	38 572	15 928	12 916	10 383	1 720
Bruttomenot	181 044	210 977	203 316	209 321	191 028	188 116	185 583	176 920
Maksullisen toiminnan tuotot	1 727	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850
Muut tuotot	1 961	7 507	3 944	5 850	1 280	1 280	1 280	1 280
Bruttotuotot	3 688	9 357	5 794	7 700	3 130	3 130	3 130	3 130
Nettokäyttö-/käyttöarvio	177 356	201 620	197 522	201 621	187 898	184 986	182 453	173 790
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	31 905	26 405	26 405	24 058	10 268	9 046	7 999	6 105
TP/TA/TAE/Kehys	171 856	187 512	195 176	187 831	186 676	183 939	180 558	171 895
Käytettävissä yhteensä	203 761	213 917	221 581	211 889	196 944	192 985	188 557	178 000
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	26 405	12 297	24 058	10 268	9 046	7 999	6 105	4 210

* TA 2021 täydennettynä LTA II:lla

7. Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Sopimus on voimassa vuoden 2022 loppuun. Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä ole voitu ottaa huomioon.

Tulli toimittaa vuosittain toteumaraportin ensimmäiseltä vuosipuoliskolta valtiovarainministeriölle elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden raporttina toimiva tilinpäätösasiakirja, joka sisältää toimintakertomuksen, toimitetaan valtiovarainministeriölle välittömästi sen valmistuttua. Tilinpäätösten tulee valmistua helmikuun loppuun mennessä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan erikseen sovittavissa tulosohtauskokouksissa, jotka pidetään kaksi kertaa vuodessa ministeriön koolle kutsumina hallinnonalan suunnittelun ja seurannan aikataulujen mukaisesti.

Tulli vie tulossopimuksen suunnittelun ja seurannan nettisivulleen Valtiokonttorin määräyksen mukaisesti.

8. Allekirjoitukset

Helsingissä 16. päivänä joulukuuta 2021

Valtiovarainministeriö

Tulli

Annika Saarikko
Valtiovarainministeri

Hannu Mäkinen
Pääjohtaja

Anu Nousiainen
Hallinto- ja kehitysjohtaja

Hannu Lappi
Johtaja

Liite: Muut seurattavat mittarit ja kehityskohteet

Seurattavat mittarit (eivät tavoitteita, mutta taustoittavat osuusmittareita ja toiminnan laajuutta)

Seurantakohde / Mittari	Toteuma 2020	Arvio 2021	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025
Tullin paljastamat rikokset (kpl)	6 641	6 500	8 500	8 500	8 500	8 500
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan tarkastetut erät (kpl)	4 503	5 500	5 000	5 000	5 000	5 000
Laboratorionäytteet ja kasvien tarkastukset	12 041	12 000	13 000	13 000	13 000	13 000
Ylösnousseiden ilmoitusten riskikäsitelyosumien (Safety & Security) (kpl)	47 521	50 000	75 000	100 000	110 000	110 000
Tarvatarkastukset (kpl)	54 821	55 000	90 000	100 000	100 000	100 000
Matkustajatarkastukset (kpl)	24 479	15 000	50 000	80 000	80 000	80 000
Ajoneuvoon ja kuljetusvälineeseen kohdistuneet tarkastukset (kpl)	113 342	110 000	80 000	70 000	60 000	60 000
Yritys- ja asiakirjatarkastukset (kpl)	197	200	150	150	150	150
Varastotarkastukset (kpl)	204	200	250	250	250	250
Paljastetut veropetosrikokset	917	900	900	900	900	900
Tuonti-ilmoitusten lukumäärä	660 310	2 300 000				
Vienti-ilmoitusten lukumäärä	1 044 122	1 200 000				

Tuonti- ja vienti-ilmoitusten lukumääriä, alle tunnissa käsiteltyjen tuonti- ja vienti-ilmoitusten osuuksia ja neuvonta- ja asiakastukipalvelujen odotusaikaa ei ole arvioitu tuleville vuosille johtuen vuonna 2021 tapahtuvista merkittävistä toiminta- ympäristön muutoksista (Brexit 1.1.2021, alv-minimin poistuminen 1.7.2021).